

Bertolt Brecht

Songok A szecsuanai jólélekből¹

Dal a füstről

NAGYPAPA

Régen, mielőtt megöszültem volna,
Reméltem, eszem sírig megmarad.
Rájöttem már, a sok tudás hatalma
Semmit sem ér, ha üres a hasad.

Legyints az egészsre!
Nézd a szürke füstöt,
Hogy kering a hűvös levegőben:
Így kell messze tűnnöd.

FÉRJ

Pusztulat a szorgalom és becsület ára,
Ezért választottam görbe utat.
De ez se vezet másra, csak bukásra,
Hát nem kérek többé tanácsokat.

Legyints az egészsre!
Nézd a szürke füstöt,
Hogy kering a hűvös levegőben:
Így kell messze tűnnöd.

UNOKAHÚG

Az öregeknek nincsen mit remélni,
Mindent idő terem, s idő zabál.
A fiatalnak ajtó nyílik: élni!
De az ajtó mögött a semmi vár.

Legyints az egészsre!
Nézd a szürke füstöt,
Hogy kering a hűvös levegőben:
Így kell messze tűnnöd.

¹ Kovács Krisztina és Térey János Brecht-fordítása 2012-ben készült a Vígszínház számára. 2016 decemberétől játssza a pécsi Nemzeti Színház is.

A vízárus dala az esőben

Eladni való vizem van,
És állok itt az esőben,
Pedig messziről loholtam,
Kevés vízzel sem ment könnyen.
Kiabálok: vizet tessék!
S nem vesz senki sem,
Akár mohó, akár szomjas,
Nem fizet nekem.
(Vizet tessék, nyomorultak!)

Bestoppolnám az égboltot!
Azt álmodtam egyik este:
Hogyha hét évig nem esne,
Csöppenként adnám a kortyot!
Adj vizet, kiáltanának!
Bárki nyúlna vödröm közelébe,
Eldönteném legelőszőr,
Tetszik-e nekem a képe.
(Epednétek, nyomorultak!)

Zöldség, gyümölcs vizet hörböl,
És gyönyörben elterül,
S a dagadt hasú felhőktől
Nem kérdik, mibe kerül.
Vizet tessék! – kiabálok.
S nem vesz senki sem,
Akár mohó, akár szomjas,
Nem fizet nekem.
(Vizet tessék, nyomorultak!)

Dal az istenek és a jók védtelenségéről

SEN TE

Hazánkban

A tehetségnek kell a szerencse. Csak

Ha erős támogatót talál,

Akkor tud hasznos lenni.

A jó

Nem képes magán segíteni, és az isteneknek nincs hatalmuk.

Mért nincs az isteneknek ágyúja, tankja jó nagy,

Aknája, cirkálója, bombázó repülője,

Irtani a rosszat, megóvni a jókat?

Őket is, minket is ez vinne előre.

A jók

Hazánkban nem tudnak sokáig jók maradni.

Ahol üres a tányér, nagyot üt, aki éhes.

Jaj, az istenek parancsa

Nem segít a nyomorban.

Mért nem jön el egy isten a piacra azonnal,

Hogy szétossza nevetve az összes finomságot?

S mért nem engedik, hogy kenyérral és borral

Jóllakva, örökre legyünk jóbarátok.

Hogy valaki ebédhez jusson,

Kell a keménység, az országalapító dac.

Tizenkettőt kell eltaposnia annak,

Aki egyetlenegy nyomorgón segít.

Miért nem kiáltják az istenek az égi tartományban,

Hogy a jók végre már egy jó világot érdemelnek?

A jók mellé miért nem állnak ágyúkkal és tankokkal százan,

Pusztító tűzparancsot adva? Miért túrik a birkatürelmet?

Dal a szent sohanapjáról

Jól tudható, a szegény nő fia,
Ki ott feküdt nemrég a jászol alján,
Főnt ül egy szép napon, színarany trónuson.
Ez akkor lesz bizony, Szent Sohanapján.
    Szentséges Sohanapján
    Majd ott ül a színarany trónuson.

E napon a jó megkapja a díját,
A rossz pedig nyakába kötelet,
A munka és a pénz egymás szemébe néz,
Mindenki kap majd sőt és kenyeret,
    Szentséges Sohanapján
    Ingyen adnak majd sőt és kenyeret.

Visszafelé folynak majd a folyók,
Az égből néz le ránk mezőnyi zöld,
És az ember csak jó. Rosszra nem kapható.
Paradicsommá változik a föld.
    Szentséges Sohanapján
    Paradicsommá változik a föld.

Ezen a napon pilóta leszek,
Tábornoki rang lesz a te jutalmad,
Minden állástalan dolgozik boldogan.
Lesz majd, szegény asszony, nyugalmad.
    Szentséges Sohanapján
    Szegény asszony, lesz majd nyugalmad.

Amit szívünk olyan régóta óhajt,
Az a nap úgyis elkövetkezik.
Nem kell várunk napestig, hétig vagy fél kilencig,
Hanem már kakasszóval érkezik.
    Szentséges Sohanapja
    Az első kakasszóval érkezik.

Dal a nyolcadik elefántról

1

Dzsin úrnak hét elefántja volt,
És ott volt még egy nyolcadik.
Ő volt az, aki társait figyelte,
Hét vad volt és ő rendkívül szelíd.

Gyorsabban, hé!
Dzsin úr sűrű erdejét
Estig le kell tarolnotok.
Mindjárt itt a sötét!

2

Hét elefánt tarolta az erdőt,
És Dzsin úr ült a nyolcadikon.
A nyolcas lustán állt kényelmes posztján,
Nézte, mit csinál a hét rokon.

Döntsétek, hé!
Dzsin úr sűrű erdejét
Estig le kell tarolnotok.
Mindjárt itt a sötét!

3

Hét elefánt megunta a dolgot,
Hogy pusztítja a gyönyörű tájat.
Dzsin úr jól berágott, hogy a hét csak áll ott,
És enni adott a nyolcasának.

Mi folyik itt?
Dzsin úr sűrű erdejét
Estig le kell tarolnotok.
Mindjárt itt a sötét!

4

Hét elefántnak nem volt agyara,
Egynek volt, hű de nagy, a nyolcas számúnak.
Hát készen áll a nyolcadik, hogy üsse-verje társait.
Dzsin úr majdnem szétszakad, úgy mulat.

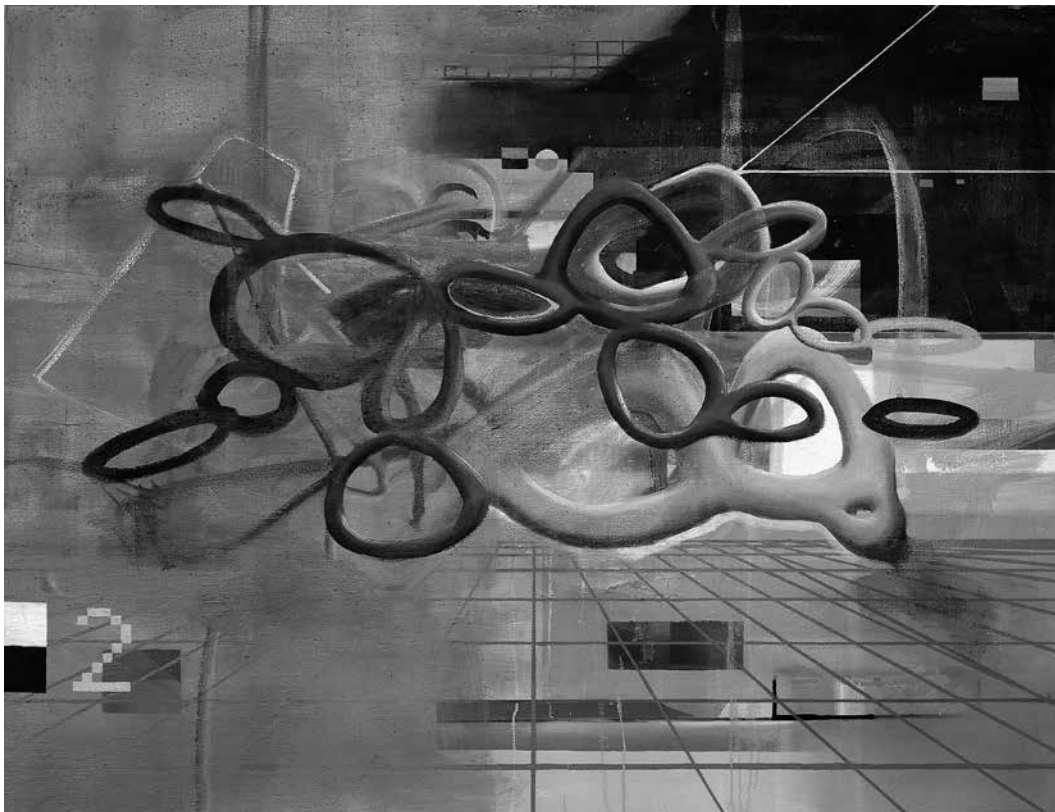
Döntsétek már!
Mi folyik itt?
Dzsin úr sűrű erdejét
Estig le kell tarolnotok.
Mindjárt itt a sötét!

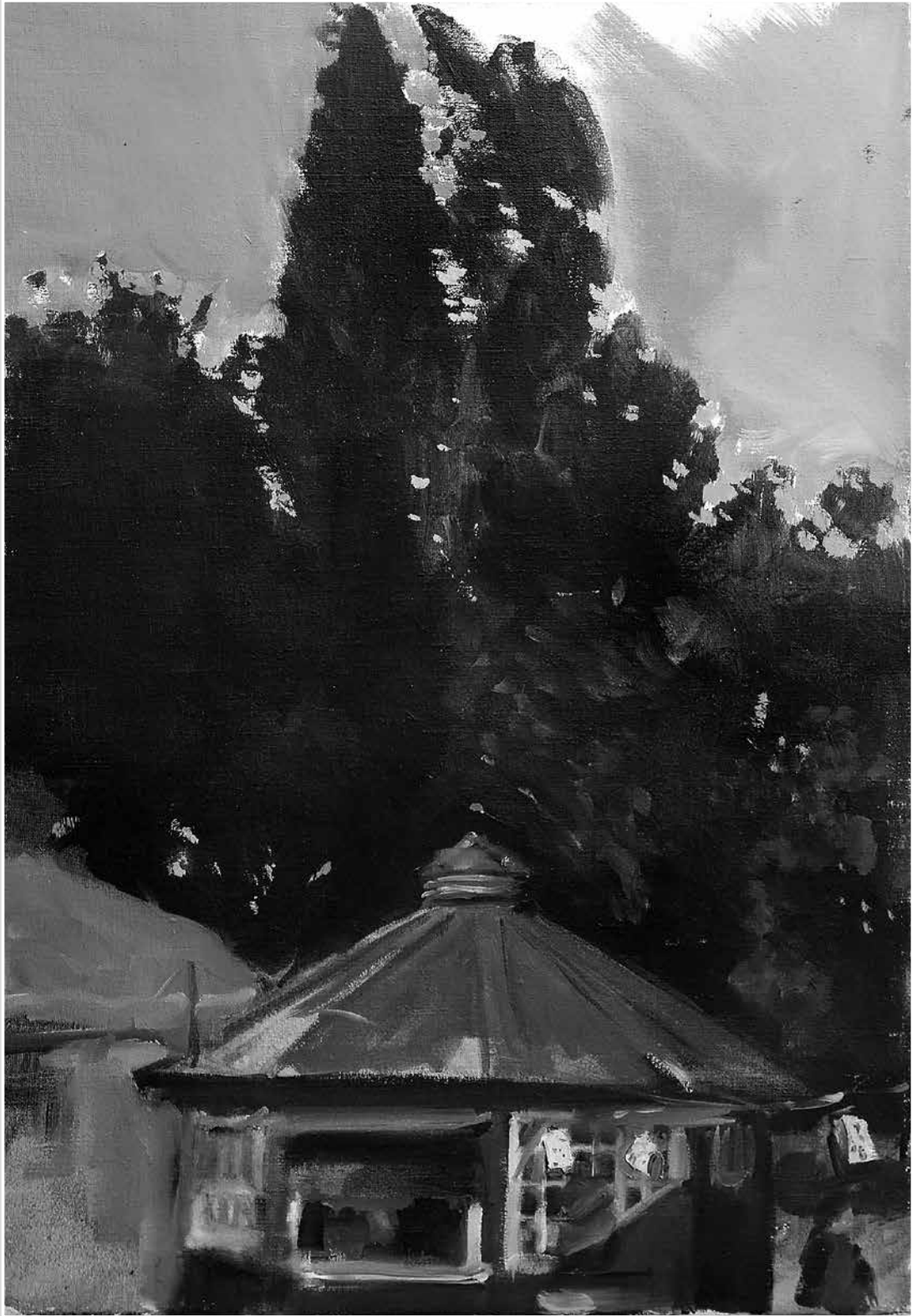
A távozó istenek tercettje a felhők közül

Nem maradhatunk a földön
Röpke óránál tovább.
Szép találatunk, a hősnőnk
Most tűnik a ködbe át.
Árnyat vetnek mind a testek
Arany tó fényeire.
EngedjeteK végre minket
Hazánkba, a semmibe.

Térey János fordításai

Utcai Dávid: CM 1986

Horváth Roland: Balatonföldvár büfé